

A Kúria a dr. Horváth György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Cserichné dr. Gyovai Judit ügyvéd által képviselt I.r. és a II.r. alperes ellen vételár megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszéken 14.G.42.385/2010. szám alatt folyamatban volt, és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.466/2012/4. számú ítéletével befejezett perében az I.r. és a II.r. alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I.r. alperes részére 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint, a II.r. alperes részére pedig 2.000.000 (Kettőmillió) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az egymással már hosszabb ideje gazdasági kapcsolatban álló felek között - pályázati eljárást követően - 2008. június 20-án szállítási szerződés jött létre digitális kábeltelevíziós jelek vételére alkalmas műszaki eszközök beszerzésére. A termékek egységárát a szerződés mellékletében Euroban határozták meg azzal, hogy a felperes a teljesítés napján érvényes MNB deviza középárfolyamon jogosult kiállítani a számláját forintban az alperesek részére. A felek megállapodtak abban is, hogy DDP paritású árak esetén a felperes visel mindenfajta olyan adót és vámot, amelyet a magyar vagy külföldi hatóság közvetlenül kivetett rá.

A szerződést a felperes kezdeményezése alapján 2008. november 13-án módosították. A vételárat a továbbiakban amerikai dollárban határozták meg, és rögzítették, hogy a DDP ár 0 %-os vámtarifát tartalmaz. Ha a vámhatóság a vámtarifa besorolást utólag felülvizsgálja, az így keletkező esetleges többletköltséget az

alperesek megfizetik.

A 2008. november végén érkezett szállítmány esetében a vámhatóság 14 %-os vámot alkalmazott. A felperes tájékoztatta az alpereseket, hogy várhatóan a korábban már leszállított árura is kiróják utólag a 14 %-os vámot. Erre figyelemmel ismételten kezdeményezte a szerződés módosítását.

Ennek alapján a felek 2008. december 05-én újból módosították szerződésüket, és a termékek egységárába a megállapodásuk szerinti mértékben beépítették a 14 %-os vám alkalmazása folytán felmerült többletköltségeket. Egyben rögzítették, hogy DDP paritású ár esetén a felperes visel mindenfajta olyan adót és vámot, amelyet a szerződéssel kapcsolatban bármely illetékes magyar vagy külföldi hatóság közvetlenül kivetett rá.

A 2008. június 13-án és 2008. július 04-én az I.r. alperes, valamint a 2008. október 14-én a II.r. alperes részére szállított árura a vámhatóság utólagosan 14 %-os vámot vetett ki.

A felperes keresetében az I.r. alperest 9.690.509 forint, a II.r. alperest pedig 7.858.478 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy az alperesekkel 2008. június 20-án létrejött szerződésében - tekintet nélkül arra, hogy az írásbeli megállapodásban ez a kikötés nem szerepel - abban állapodott meg, hogy a termékekre esetlegesen utólag kivetett vámot korábbi gyakorlatuknak megfelelően megtérítik a részére. Ez a kikötés a 2008. november 13-án kelt szerződésmódosításba be is került a korábbi szállítmányokra is kiterjedő hatállyal. Az alpereseknek ezért az utólag kivetett vámot meg kell téríteniük.

Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az I.r. alperest 9.690.509 forint és járulékai, a II.r. alperest pedig 7.858.478 forint és járulékai megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felek korábbi gyakorlatukból és a szerződéskötést követő magatartásukból kitűnően gazdasági kapcsolatuk során gyakran eltértek az írásbeli szerződésben foglaltaktól. ..., az I.r. alperes jogelődjének korábbi gazdasági igazgatója tanúvallomása szerint a vámköltségek esetében is ez történt, a felek ugyanis ténylegesen abban állapodtak meg, hogy az esetlegesen kiszabott vámot az alperesek viselik. Ezt a szerződési akaratot jelenítették meg a szerződés későbbi módosításai is, amelyek közül a 2008. november 13-án kelt szerződésmódosítás hatálya azokra a korábbi szállítmányokra is kiterjedt, amelyekre a vámhatóság utólagosan vámot vetett ki. Mindezekre tekintettel a

felperes megalapozottan tartott igényt a vám költség megfizetésére.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása, másodlagosan pedig a elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt - az alperesek éltek felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtették, hogy a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 200. § (1) és (2) bekezdését, 205. § (1)-(3) bekezdéseit, 207. § (1) bekezdését, és 277. § (1) bekezdését, a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tptv.) 2. §-át, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 221. § (1) bekezdését.

Érvelésük szerint nyílt pályázati eljárás lefolytatását követően kötöttek szerződést a felperessel. A pályázati feltételek és az írásba foglalt szerződés pedig egyaránt azt tartalmazták, hogy DDP paritású árak esetén a vámot a felperesnek kell viselnie. Kétségtelen, hogy ... tanúvallomásában ezzel ellentétesen nyilatkozott a megállapodás tartalmáról. A tanú azonban a szerződés tartalmának kialakításában nem vett részt, a szerződést - saját előadása szerint - el sem olvasta. Az általa előadottakat ezért a bíróság a jogvita elbírálása során tévesen vette figyelembe.

Megjegyezték, hogy abban az esetben, ha ... esetlegesen szóban titkos megállapodást kötött a felperessel a vám költségek viseléséről, ez a megállapodás őket nem köti, a tanú ugyanis önállóan nem volt jogosult a képviseletükben történő eljárásra. Az ilyen megállapodás a pályázati eljárás szabályainak megsértése miatt egyébként is a Tptv. 2. §-ába ütközne, és így érvénytelennek minősülne.

A 2008. november 13-án kelt szerződésmódosítás hatálya pedig az állításuk szerint a korábbi szállítmányokra nem terjedt ki. A módosítás hatályba lépését megelőzően átadott termékekre utólagosan kivetett vámot ezért a felperes részére nem kell megtéríteniük.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból jogszabálysértő.

A szerződési nyilatkozatot a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint vita

esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akarata és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A felek között 2008. június 20-án létrejött szállítási szerződés a vámköltségekkel kapcsolatban úgy rendelkezik, hogy DDP paritású árak esetén a vámot a felperes viseli. Ez a szerződéses rendelkezés világos és félre nem érthető; tartalmának, helyes értelmének a felek számára is egyértelműnek kellett lennie. A szerződés értelmezése körében ezért bizonyítási eljárás lefolytatására, tanúk kihallgatására nem volt szükség. ... tanú egyébként a szerződés tartalmának kialakításában - saját nyilatkozatából kitűnően - nem vett részt; a szerződést át sem tanulmányozta. Az általa előadottakat ezért a bíróság a szerződés értelmezése körében tévesen vette figyelembe.

Az pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a felek tényleges szerződési akarata eltért volna szerződési nyilatkozatuktól, és a vámköltségek viselésének kérdésében színlelt megállapodást kötöttek volna. Ez ugyanis abból, hogy a korábbi szerződéses kapcsolatukban ebben a kérdésben eltérő gyakorlatot folytattak, önmagában nem következik. Nem alkalmas az érintett szerződéses kikötés színlelt voltának igazolására ... tanúvallomása sem, a tanú ugyanis a szerződés tartalmának meghatározásában nem vett részt. A felperes állítását alátámasztó további bizonyíték pedig e vonatkozásban nem keletkezett.

A 2008. június 20-án létrejött szerződés eredeti rendelkezései alapján tehát az árura kivetett vámot - a bíróság téves megállapításától eltérően - a felperesnek kellett viselnie.

A szerződés 2008. november 13-án kelt módosítása ezt a rendelkezést annyiban egészítette ki, hogy a felek rögzítették: a szerződésmódosítás aláírásának időpontjában a termék DDP ára 0 %-os vámtarifát tartalmaz; ha a vámhatóság a vámtarifa besorolást utólag felülvizsgálja, az így keletkező esetleges többletköltséget az alperesek megtérítik.

A szerződésmódosítás - a rendelkezésre álló okiratból kitűnően - az aláírása napján lépett hatályba. Ebből, valamint a megszövegezéséből kitűnően a módosítás az aláírását követő szállítmányokra vonatkozott; hatálya a korábban leszállított termékekre nem terjedt ki, vagyis nem volt visszamenőleges. A felperes ezzel ellentétes állítását a meghallgatott tanúk vallomásai sem támasztották alá.

A bíróság mindezekre figyelemmel tévesen, a szerződés, illetve a szerződésmódosítás helytelen értelmezésével kötelezte az alpereseket a módosított megállapodás hatályba lépését megelőző

időszakban átadott áru után kiszabott vám megtérítésére.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és helyette a jogszabályoknak megfelelő érdemi döntést hozott.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles az alperesek ügyvédi munkadíjból, valamint lerótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetékből álló első- másodfokú perköltségét és felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.

Budapest, 2014. június 05.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró